

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Lvcæ Abbati Et Conventvi Burguliensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

ciali gratia eam tibi duximus conferendam. Cum igitur secundum utrumlibet modum eam te velimus habere, nos ipsam tibi auctoritate apostolica confirmamus, & presentis scripti privilegio communimus. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat hanc paginam nostrae provisionis & confirmationis infringere vel ei ausu &c. Si quis autem &c. Datum Laterani VI. Idus Martij, anno decimo.

CAPITULO MAGDEBURGENSI.

Epist. 10.
Super eodem,
& pro eodem
G. scribitur ut
eum recipiant
& admittant.

Licet causam quae inter venerabilem fratrem nostrum Albertum Archiepiscopum vestrum & quosdam ex vobis vertitur super collatione quarundam praebendarum ab eodem Archiepiscopo facta &c. in eundem modum usque confirmamus. Quocirca universitati vestrae per apostolica scripta praecipiendo mandamus quatinus magistrum ipsum juxta Ecclesiae vestrae consuetudinem recipientes in Canonicum & in fratrem, eundem fraternam caritate tracteris. Datum ut in alia.

ALBERTO MAGDEBURGENSI
Archiepiscopo.

Epist. 11.
Super eodem,
& pro eodem
G.

Licet causam quae inter te ac quosdam Magdeburgenses Canonicos &c. in eundem modum usque confirmamus. Quocirca fraternitati tuae per apostolica scripta praecipiendo mandamus quatinus eidem stallum in Choro & locum in Capitulo auctoritate nostra, sublato cuiuslibet contradictionis & appellationis obstaculo, studeas assignare. Datum ut in alia.

MERSEBURGENSI EPISCOPO
& Brandeburgensi & Havelsburgensi
Electis.

Epist. 12.
Super eodem.

Licet causam quae inter venerabilem fratrem nostrum Albertum Archiepiscopum & quosdam Canonicos Magdeburgenses vertitur &c. in eundem modum usque confirmamus. Quocirca discretionem vestram per apostolica scripta praecipiendo mandamus quatinus memoratum magistrum possessione ipsius praebendae facientes auctoritate nostra, sublato appellationis impedimento, gaudere, contradictiones per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescatis. Quod si non omnes &c. duo vestrum &c. Datum ut in alia.

VLRICO CLERICO.

Cum a nobis petitur quod justum est & honestum &c. usque perducatur effectum. Ea propter, dilecte in Domino fili, tuis justis precibus inclinatus, custodiam sancti Petri in Leodio, quam ex concessione venerabilis fratris nostri H. Leodiensis Episcopi te asseris assecutum, sicut eam justè possides & quietè, auctoritate tibi apostolica confirmamus, & presentis scripti privilegio communimus. Nulli ergo &c. nostrae confirmationis &c. Si quis autem &c. Datum Romae apud sanctum Petrum VI. Non. Martij, anno decimo.

Epist. 13.
Confirmatur
custodia S. Petri
in Leodio
sibi collata.

LVCÆ ABBATI ET CONVENTUI
Burgulienfi.

Ad evellendum & destruendum, adificandum pariter & plantandum, super gentes & regna disponente Domino constituti, iis tenemur robur apostolicum impertiri quae inter viros religiosos, pro ressecanda dissolutionis materia & virtutibus coalendis, deliberatione provida statuuntur, ut in odorem unguentorum Domini pede currant adolescentulae inoffenso, & liberius secus pedes Domini sedeant cum Maria. Eapropter, dilecti in Domino filij, vestris precibus inclinatus, ea quae dilecti filij . . . de Savigneio & . . . de Claremonte Abbates Cisterciensis ordinis, & P. de Butera Canonicus Andegavensis, quibus correctionem monasterij vestri duximus committendam, pro informatione religionis & utilitate monasterij vestri vobis consentientibus providè statuerunt, auctoritate apostolica confirmamus, & presentis scripti privilegio communimus, constitutiones ipsas, prout in eorum authentico continetur, ad evidentiam pleniorum de verbo ad verbum huic nostrae paginae inserentes. **STATVIMVS** pro bono pacis & amore religionis quod Abbas, qui plus debet prodesse quam praesse & discipulos suos magis exemplo quam verbo docere, semper pauset in dormitorio, nisi fuerit infirmus aut minus, vel aliqua manifesta necessitas exegerit, vel magnum laborem sustinuerit. Nec Abbas nec aliquis monachus habeat coopertorium nisi de agniculis vel caris vel vulpibus, & cum panno nigro vel albo ordinato. Sapius comedat in refectorio, & si in camera comederit, comedat

Epist. 14.
Datur certus
modus vivendi
& legendi
monasterium
ad relationem
nonnullorum,
quibus correctio
existerat
commissa.

„ cum fratribus sive Clericis & laicis. Lon-
 „ gas autem vigillas post completorium
 „ prohibemus. Nullus monachus comedat
 „ in infirmaria sine licentia Abbatis vel
 „ Prioris. Nullus Clericus vel laicus come-
 „ dat nisi in hospitio, exceptis servientibus,
 „ qui comedere poterunt in suis officinis,
 „ nisi fuerint excellentes personæ. Abbas
 „ sapius intersit divinis officiis, & sedeat in
 „ claustris causa ædificationis. Non donet
 „ redditus vel possessiones, vel aliquid quod
 „ à monacho bene & ad utilitatem Eccle-
 „ siæ ministrari possit, parentibus suis vel
 „ aliis. Non sit sumptuosus circa parentes
 „ suos vel alios in expensis vel donis. In om-
 „ nibus negotiis suis vel visitandis obedi-
 „ entis sit contentus quinque aut sex equita-
 „ turis, nisi fortè aliquos bonos viros causa
 „ consilij vocaverit. Non exigat munera à
 „ Prioribus pro dono prioratum. Non
 „ amoveat aliquem de prioratibus vel baliis
 „ dum bene fuerit, nisi causa eminentis uti-
 „ litatis, & hoc faciat cum consilio senio-
 „ rum. Non sustineat destructorem, sed
 „ amoveat, & puniat regulariter, ut ceteri
 „ terreatur. Provideat ordinatè in omni-
 „ bus necessariis omnibus fratribus, mode-
 „ ratè & honestè, & non tamen superflue,
 „ & provideri faciat à Prioribus. Redditi-
 „ & possessiones collatas vel acquisitas tam
 „ olim quàm imposterum non alienet à lo-
 „ cis quibus dabuntur, sine consilio Capi-
 „ tuli. Non donet pensionem alicui nisi de
 „ speciali mandato Domini Papæ. Non ac-
 „ cipiat mutuum ultra viginti quinque li-
 „ bras Andegavenis monete sine sigillo &
 „ conscientia Capituli. Non faciat ple-
 „ gium pro aliquo. Non invadit thesau-
 „ rum vel possessiones Ecclesiæ nisi cum
 „ consilio seniorum, & convocatis Priori-
 „ bus exterioribus infra unam diem ma-
 „ nentibus. Nec aliquam institutionem fa-
 „ ciat nisi in generali Capitulo quod cele-
 „ bratur in festo Apostolorum Petri & Pau-
 „ li. Si qua minora gerenda sunt per an-
 „ num, consilio seniorum utatur, & quod
 „ melius judicaverit, faciat. Nullam obe-
 „ dientiam vel balivam teneat Abbas in
 „ manu sua, sed quàm citius poterit, Prio-
 „ rem vel Bailivum constituat idoneum.
 „ præter hospitium & camerariam, quæ
 „ sibi poterit retinere, si voluerit. Non
 „ committantur alicui duo officia vel prio-
 „ ratus, quandiu quilibet monachus eos
 „ utiliter administrare poterit; nec donet
 „ eos ad vitam vel ad certum terminum, nec
 „ donet eos extraneis monachis. Omnes
 „ balivas tam in capite quàm in membris,
 „ quæ per monachos administrari possunt
 „ ad honorem & utilitatem Ecclesiæ Cleri-
 „ cis vel laicis secularibus non committat,
 „ nec à Prioribus committi permittat.
 „ Quod verò per monachos administrari
 „ non potest, per condonatos idoneos ad-
 „ ministraretur. Omnes tam Priores quàm
 „ claustrales intus & exterius communita-
 „ tem firmiter teneant in monasterio, in
 „ dormitorio, in refectorio. Nec aliquis
 „ in refectorio sumat nisi communes cibos.
 „ Infirmaria suos redditus habeat. Infirmar-
 „ ius & Piscinarius abbatia à Capitulo
 „ eligantur. De Priori abbatia faciat Ab-
 „ bas secundum antiquam consuetudinem.
 „ Sigillum Capituli statuimus & præcipi-
 „ mus ut custodiatur sub tribus clavibus;
 „ quarum unam habeat Abbas, duo electi
 „ in generali Capitulo & jurati alias duas
 „ custodiant. nec aliquid in eo sigillent nisi
 „ de assensu præsentis Capituli. & hoc ip-
 „ sum in sequenti Capitulo generali recite-
 „ tur. Abbas vel Prior abbatia cum aliquo
 „ monacho honesto & discreto ad præcep-
 „ tum Abbatis singulis annis omnes semel
 „ obedientias visitet; & si quid invenerit
 „ corrigendum, corrigat, & quod correxe-
 „ rit, vel corrigendum reliquerit, Abbati
 „ & Capitulo renuntiet generali. Singulis
 „ annis in generali Capitulo tam Abbas
 „ quàm balivi & Priores reddant rationem
 „ de statu & debito officiorum suorum præ-
 „ teriti & præsentis anni, & status & debi-
 „ ta in scriptum redigantur, & cum sigillo
 „ Capituli custodiuntur, in Capitulo se-
 „ quentis anni recitanda. Nec Abbas nec
 „ aliquis de Prioribus aliquos redditus ven-
 „ dat vel invadit nisi ad præsentem annum.
 „ Si feodus vel alius redditus quoquo modo
 „ acciderit, non detur vel vendatur extra-
 „ neis, sed Cellario remaneat. Similiter or-
 „ namenta Sacristie reddantur, libri Arma-
 „ rio. Ad accusationem secularium Clerico-
 „ rum vel laicorum monachi non condem-
 „ nentur, nisi crimen sit notorium. Nec
 „ aliquis nisi præsens judicetur, vel damne-
 „ tur, nisi fuerit contumax. Omnes condo-
 „ nati in habitu & in tonsura à secularibus
 „ discernantur. Pueri non recipiantur infra
 „ quindecim annos. Post quintumdecimum
 „ annum per triennium in custodia tenean-
 „ tur. Nullus monachus induatur camisis,
 „ sed staminis tantum, nec utatur stivali-
 „ bus attingentibus ultra genu.] Nulli er-
 „ go omnino hominum liceat hanc pagi-
 „ nam nostræ confirmationis infringere, vel
 „ ei ausu temerario contraire. Si quis autem
 „ hoc attentare præsumperit, indignatio

nem omnipotentis Dei & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Laterani VII. Id. Martij, anno decimo.

EPISCOPO ET. DECANO
Parisiensi.

Epif. 11.
Vt procedant
contra quos-
dam falsarios
pœna illos et
ca falsarios edi-
ta puniatis.

Vestra prudentia nos consuluit utrum ab apostolica sede processerit hujusmodi decretalis allegata nuper in iudicio coram vobis, quam de verbo ad verbum nobis in hac forma scripsistis.

QVISQVIS in suis dubitationibus à nobis sperat remedium posse conferri, prona nos convenit animositate præstare. Discretionem igitur tuam non immerito commendamus, pro eo quòd quæstionibus vanis & inutilibus vis finem imponere, quæ in foro tuo sapissime cum magna legum altercatione discutiuntur, ecclesiasticæ utilitati consulendo, & subjectorum utilitati providendo. Ex tuarum itaque inquisitione quæstionum nobis innouit quòd quidam, causa coram suo ordinario non mota, vel causa mota, prætermissa appellatione ad sedem apostolicam accedentes, ad iudices alterius provincie litteras impetrant. Cum autem rei citati coram iudicibus apparent, eorum examen declinare contendunt, quandoque contra adversarios excipientes, quia eos primo non admonuerunt, & auctoritatem sui ordinarij postposuerunt, quandoque quia extranei iudicis expetere iudicium vel pati recusant. Nos autem ab animo tuo dubitationem auferre cupientes, constituimus ut si quis prætermissa iudicis sui auctoritate ad nos accesserit, & litteras impetraverit, nisi ad iudicem impetret ordinarium, ei nullum afferant pœnitens suffragium. Sacræ verò leges dicunt, quibus auctoritatem debemus accommodare, quòd si quis spreto iudice provincie ad Imperatorem accesserit, nullum debet ei dare responsum, ne in hoc videamur jura subvertere, ad quos potissimum pertinet ea tueri & foveri. De illis autem qui lite pendente litteras impetrant, iudicamus eorum impetrationem illis non debere prodesse, cum privilegium super re litigiosa impetratum non valeat, maximè cum in sacris canonibus cautum inveniatur in medio litis sacras iustiones non impetrari. Si quis autem, dum lis examinatur, pragmaticum typum impetraverit, ei prodesse volumus. De illis autem qui ad iudices extra-

neos litteras impetrant, sancimus juxta legum auctoritatem quòd litteræ nullatenus debent effectum sortiri, nisi illi qui litigant, contra Metropolitanum vel Præsidentem provincie causam habuerint, maximè cum iudices nostri temporis amorem Dei amori mundi quandoque postponunt, non animadvertentes quòd occisores corporis non sunt, timendi contra homines iustitiam impellentes. Illam autem dicimus provinciam quæ juxta Chalcedonense Concilium habet Metropolitanum, & quæ certis limitibus est definita, ut Aquitania, Britannia, Normannia, & idem sit in similibus iudicium. Sane consulisti utrum illi dandæ sint iudicæ deliberationis qui coram iudice ordinario eas obtinuit, cum coram iudice delegato reus appareret. Ad quod utique respondemus, quòd cum à nobis ad appellationem rescriptum est, dilationem tribui non licebit, eadem ratione qua in præsentia nostra tribui non solet. Ad hoc quòd requiris utrum illi dandæ sint iudicæ qui nostrum rescriptum in litteris citatoris insertum accepit, dicimus quòd eas implorare non debet, juxta Felicis Papæ decretum constituentis quòd Episcopi accusatis per scripta debent significare quid opponatur, ut parati ad responsionem veniant, maximè cum copiam nostri rescripti coram iudice delegato habeat & diligenter possit perspicere ubi de rescripto aliquid fuerit adjectum vel subtractum. De eo autem quòd dubitas, quòd interdum titulo donationis, interdum titulo venditionis transferuntur villæ, tum ad laicos, tum ad religiosos, quarum possessione laici jus patronatus sibi vindicant, utrum ad illos transferatur jus patronatus cum universitate, ad hoc tale damus responsum, quòd religiosa personæ in villis acquisitis id vindicare possunt. Super quo vobis duximus respondendum quòd quanquam in decretali seu potius concretali præmissa contineri aliqua juri consona videantur, quibus temerarius fabricator ipsius sua mendacia coloravit, nos tamen eam, utpote falsam, omnino respuimus & damnamus, discretionem vestræ per apostolica scripta mandantes quatinus revocato in statum debitum si quid ejus occasione in favorem utentis ea fuerit attentatum, actores ipsius, si potuerint reperiri, vel illos quos noveritis usos esse scienter eadem, pœna contra falsarios edita puniatis. Datum Laterani V. Idus Martij, anno decimo.